

ЛЕОНАРД КОЕН

ЗАБАВА ЈЕ ВЕЋ ТАДА БИЛА ЗАВРШЕНА

S. O. S.

Полако с њим бесом,
 њосџанко.
 Не џраћи џа у бунама.
 Не мрси џа идејама.
 Ђаво ми не да џовориџи,
 само да џи наџовесиџим
 да си роб,
 џвој џад је намерна џолиџика
 оних у чијим ланцима џаџиџи,
 оних које одржава
 џвоја несрећа.
 Ужаси џамо,
 унуџраџња џарализа овде –
 Траџиџ ли бољу џонуду?
 Приџњечен си.
 Оџхрањен за џаџњу.
 Ђаво ми свезује језик.
 Теби џоворим,
 „џријаџељу моџ нажврљаноџ живоџа”.
 Освојили су џе они
 који знају да џо раде невидљиво.
 Завесе се џиџу џредивно,
 чийкане завесе
 чудесне сџаре сџлеџке:
 Ђаво ме искуџава
 да џе не оџоменем.

Па морам њи брзо рећи:
Сваког у њвом живоју,
оне који њи цкоде,
оне који њи њомажу,
оне које знаш
и оне које не знаш –
ослободи их,
њомози им да се ослободе.
Прејознај замку.
Ви слушајте радио Оџџор.

(1995)

ТИТУЛЕ

Носио сам титлу Песника
можда то и бејаш
неко време
Титула Певача
беше ми љубазно додељена
иако сам тек њевушио
Дуго су ме знали као Монаха
бријао сам главу и носио манију
и усјајао рано
Мрзео сам свако
а деловао срдечно
и нико ме није прозрео
Моја репутација
Заводника беше лакрдија
Горко сам се смејао
током десет хиљада ноћи
које сам провео сам
Са прећеш сирача
изнад јарка Португал
гледам снег
како јада то цео дан
Као и обично
овде нема нико
Никад нико нема
Милосиво
унурашњи разговор
заси се
под белином зимске буке
„Ја нисам ни ум
ни интелект
ни тихи глас изнутра...”
несјаје и то
а сада Пажљиви чинаоче
због чега
у чије име
долазиш
да данубиш са мном
у овим раскошним
и бледим царствима
Бесциљне приватности?

ИЗМАГЛИЦА ПОРНОГРАФИЈЕ

Кад си се ѿдиѣла из маѣле
ѿорноѣграфије
ѿричком о браку
и орѣѣјама
бејах ѿек дечак
од 57 леѣа
који ѿокуѣава да заради на брзака
у килавој бранѣи

беѣе десетѣ ѣодина ѿрекасно
ал' коначно добих
најлеѣшу ѣуру
међу релиѣиозним левичарима
да одем с њеним уснама
на месѣо без сунѣа

умеѣносѣ ѿесме
беѣе ми у крви
кафа је изѣубила окус
никад се нисам јављао
на ѿелефон
и ѿомолио бих се
за свакоѣ ко зове
а не осѣава ѿоруку

ѿо беѣе мој живоѿ
у Лос Анђелесу
када си ѿолако
скинула свој жуѣи ѿемѣер
а ја заслинио над
ѿвојим дечачким куковима
ал' ѿокуѣах биѣи суѿруѣ
ѿвојим мрачним и маѿеринским
намерама
и хвала ѿи
за оне озбиљне ѿесме
које заврѣих
умесѣо да сам ѿе ј...
чеѣће
и за саѣе када си
на црној ѿросѣирѣи за медиѣацију

занесена мојим пројалим
аристократским педигреом
дозволила да збацим вулгарност
и исправим Америку
бодљикавом жицом
и редовним ударима
риме

а сада када нас више нема
имам хилјаду година
да ти кажем како се дижем
на свему што расте
како сам постао љубавник
којег си желела
који нема другог живота
сем твоје лейтие
који је над и погнут
под квотама твоје жудње
имам хилјаду година
да будем твој близанац
твој љубљени одраз
рођен са тобом

коначно могу
да те преварим да позирац
за мој полароид
док ми палиц
слушни апарати
бујним безобразлуцима

твоја паника ме не може пожуриватии овде
а моја паника и моја слаба
рамена
наци бесрамни животи
зрна су
посута на дар
вршоглавим висинама
наце љубави
док је друга страна твог немира
висећа мрежа зноја
и стењања
а генерације лейтирова
множе се и падају

док ми йоницӣавамо на̄ше разлике
и време се сӣуцӣа
йойӯи најмање̄ љубимца Б-жије̄¹
да нам йолиже йрсӣе
док сӣавамо
у клӯику
йрака и наруквица

Ах ужсӣак йрвих но̄ћи
и двадесет̄и йре̄ћих но̄ћи
и но̄ћи
йосле смр̄ӣи и ѓорчине
ужсӣак ово̄џ јӯйра
док йчеле ударају
у йокидан слез
и савр̄шен ред
сӣвари на сӣолу
бесӣежинска безначајнос̄и
на̄ших сӣарих намера
док йоницӣавамо
йоницӣавамо
сваку разлику

¹ Коен у збирци *Књиџа чежње*, поштујући јеврејску традицију, не спомиње име Божије, па уместо God бележи G-d. Имајући у виду да овакав поступак не представља случајни песнички чин, него израз дубоке, интимне и континуиране Коенове заокупљености питањима религије, одлучујемо да у преводу задржимо карактеристику изворника, те реч Божијег пишемо у облику Б-жијег. Исправљањем ове речи песничкој творевини би се, сматрамо, одузела она могућност тумачења коју она, с друге стране, имплицира онда када се ова реч пише са цртицом – тумачење у светлу теме јудаизма. Ова невелика напомена, најзад, исписана је не само да би се објаснио један песнички, а онда и преводилачки акт, него и да би се потенцијалним, будућим тумачима сугерисао важан аспект Коеновог живота и дела (прим. прев.).

ПРЕВИШЕ СТАР

Превише сам сѝар
да учим имена
нових убица
Овај овде
изгледа уморно и ѝривлачно
ѝосвећено, ѝрофесорски
Личи досѝа на мене
док сам ѝредавао
радикални облик будизма
очајним безумницима
У име сѝаре
узвицене маѝије
он наређује
да се ѝородице живе сѝале
и деца осакаѝе
Он веровајно зна
моју ѝесму или две
Сви они
сви умивачи кравих руку
сви ждерачи изнуѝрица
и скалѝ-дерачи
сви су ѝлесали уз музику Биѝлса
обожавали Боба Дилана
Драѝи ѝријаѝељи
осѝало нас је веома мало
нас уѝицианих
који дрхѝимо све време
сакривени међу фанатицима
оѝчињених крвљу
док сведочимо једни друѝима
о сѝаром крволоциѝву
сѝаром засѝарелом крволоциѝву
које је ѝроѝерало
из срца ѝоѝле аѝеѝиѝе
и ѝонизило еволуцију
а од молиѝве најравило бљувоѝину

СУНЦЕ

Био сам до Сунца
Ниш̄т̄а по̄себно
Мес̄т̄о насиља
Бац̄ као наше

Сунце рече
Да сам о̄творена књӣга
Буди с̄ир̄љив

Видеће̄ш да
све је ист̄о
Овде и њамо

Соларни ве̄трови
Неш̄т̄о су дрӯго
Нико их још̄ укро̄ио није
Нико њима
не ӯравља

Или их ѡреживиш̄
или ње нема

Волим како
Сунце ѡрича
Мирно и искрено
Осим кад је обузе̄т̄о
со̄ист̄веним несрећама

ЗАБАВА ЈЕ ВЕЋ ТАДА БИЛА ЗАВРШЕНА

Имах око 15 леџа
када сам с једном лејоџицом
оџицао у Комунистичку партију Канаде.
Тамо су се одржавали џајни сасџанци
и викали би на џебе
ако си само минуџи каснио.
Проучавали смо Мекаранов закон
који су донеле марионеџе у Ваџинџџону
и Падлоков закон
њихових слуџу у колонизованом Квебеку;
и рекли су нека џадна срања
о мојој џородици
и како смо доџли до џара.
Хџели су да униџиџе
земљу коју сам волео
(и служио, као извиџач на мору).
Чак и добре џуде
који су хџели џромене
мрзели су
и називали соџијалним фаџисџиима.
Знали су џиџа џе с криминалџима
као џиџо су моји уџаци и сџирине
знали џиџа џе
с мојом јадном мајком
која је џобеџла из Лиџиваније
с две замрзнуџе јабукe
и џуном марамом неважеџеџ новџа.
Никад ми нису дали да се џриблиџим џури
ниџи је џура дала да се џриблиџим девојџи.
Посџајала је све лејџа
док се није удала за адвокатиџа
и сама џосџала соџијални фаџисџиџа
а вероваџно и криминалаџ.
Али дивио сам се комунистџиима
збоџ џихове џврдоџлаве џриврженосџи
џоџиџуно џоџреџним идејама.
Мноџо џодина касније
наџао сам се у сличној сџиџуацији:
џридружио сам се џруиџи џилавих фанаџиџа
који су се смаџрали
Маринџима духовноџ свеџа.

*Само је ишћање времена:
ускоро ћемо ирисићати овим славом
на Дружу обалу.
Ускоро ћемо однећи ову илажу
на Дружу обалу.*

Превела с енглеског
Милена Грујичић